

BEKK OG STRØM AS
Rigetjønneveien 14
4626 KRISTIANSAND S

Vår dato: 10.04.2024

Vår ref.: 200901465-60 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir forlenget byggefrist til Dagslått kraftverk i Brønnøy kommune

Vi viser til søknad fra Bekk og Strøm AS datert 06.08.2020 om forlenget byggefrist for Dagslått kraftverk i Brønnøy kommune.

Bakgrunn

NVE gav konsesjon til Dagslått kraftverk i vedtak den 27.08.2015. Det følger av vannressursloven §§ 27 og 19 annet ledd og vassdragsreguleringsloven § 15 at konsesjonen faller bort dersom byggearbeidene ikke er satt i gang innen en frist på fem år fra konsesjonen ble gitt. NVE kan forlenge fristen med inntil fem nye år.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Bekk og Strøm AS:

Ref. Vedtak 27.08.2015 pkt 2 Bortfall av konsesjon.

Bekk og Strøm A/S (BoS) søker herved utsatt byggestart på godkjent utbygging av Dagslåttelva kraftverk i vassdrag 144.8Z.

Vi bistår selvsagt om ytterligere informasjon ønskes.

Søknaden om forlenget byggefrist ble sendt NVE innen den opprinnelige fristens utløp.

Høring

Søknaden om forlenget byggefrist har vært sendt til Brønnøy kommune, Nordland fylkeskommune, Statsforvalteren i Nordland og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt for uttalelser. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentarer. NVE har mottatt følgende merknader til søknaden om forlenget byggefrist:

Nordland fylkeskommune har i brev til NVE den 06.06.2023 besluttet at det ikke vil bli gitt høringssvar til saken i denne omgang.

Statsforvalteren i Nordland uttaler følgende i brev til NVE den 05.06.2023:

(...)

I etterkant av høringen om forlenget byggefrist i januar 2021 ble det stilt krav om og gjennomført oppdatert kartlegging av biologisk mangfold i influensområdet. Ecofact registrerte tidlig høst 2021 to naturtyper i henhold til NiN-instruksen (Miljødirektoratet 2022): en åpen flomfastmark og en fattig fjellhei. Begge disse naturtypene er kategorisert som nær truet i Norsk rødliste for naturtyper 2018. I tillegg er kløften, som dekker mesteparten av den berørte vannstrekningen, av interesse. Fraværet av i stor grad sluttet skog og baserike miljø i kløften gjør at denne forekomsten ikke kan avgrenses som skogsbekkekløft.

Forekomsten av kalkfattig fjellhei har høy lokalitetskvalitet, og kvalifiserer til stor KU-verdi. Den planlagte rørtraséen vil krysse under naturtypeforekomsten, og lokaliteten blir sånn sett ikke berørt.

Den åpne flomfastmarka forutsetter en sterk eksponering for vannforstyrrelse, fluviale prosesser, veksling i vannføring og vannstand. Reduksjon i vannføring vil klart forringe denne påvirkningsfaktoren, og dermed forringe forekomsten betydelig. Åpen flomfastmark etter NiNinstruksen er kun registrert ved ca. 30 enheter i Nordland. Etter håndbok nr. 13 finnes «Åpen flommark» ved 25 lokaliteter i fylket. Ingen av disse naturtypeforekomstene er påvist innenfor Brønnøy kommune eller langs kysten av søndre Helgeland. Følgelig vil forringelse av den her aktuelle forekomsten gi store virkninger for naturtypen både på lokalt og i regionalt nivå. Det må også tas med i vurderingen av miljørettsprinsippet i naturmangfoldloven § 8 at denne lokaliteten er en av få med høy kvalitet.

Ny kunnskap om naturverdiene i området, og stadig tydeligere mål om forbedring i utviklingen av truede og nær truede arter og naturtyper, jf. blant annet FNS bærekraftsmål 15 og nasjonale miljømål, vil måtte legges til grunn ved vurderingen av om utsatt byggefrist vil kunne gis. Vannkraftutbyggingen har gjennom de siste 50 år vært den største påvirkningsfaktoren på enkelte naturtyper. Dette har sammen med omdisponering av arealer hatt stor negativ innvirkning på forekomstene og utbredelsen av åpen flomfastmark.

Etter Statsforvalterens vurdering taler forringelse av en sparsommelig og forholdsvis spredt utbredelse av naturtypen «Åpen flomfastmark» mot at forlengelse i dette tilfellet bør gis.

Bekk og Strøm AS skriver i e-post til NVE den 02.10.2023 at de ikke har noe å tilføre høringsuttalelsene Statsforvalteren og Nordland Fylkeskommune.

NVEs vurdering

En søknad om forlenget byggefrist innebærer ikke at det blir gjort en ny samlet vurdering av fordeler og ulemper ved tiltaket, slik det ble gjort i behandlingen av den opprinnelige konsesjonssøknaden. I saksbehandlingen skal NVE bare vurdere om det har oppstått nye eller endrede forhold siden konsesjonstidspunktet. Dersom det kommer frem ny vesentlig informasjon, kan NVE avslå en søknad om forlenget byggefrist. Et sentralt moment i vurderingen vil være om det kan settes nye vilkår som kan avbøte ulempene. Etablert forvaltningspraksis, understøttet av forarbeidene til vannressursloven og den reviderte vassdragsreguleringsloven, tilsier likevel at det har vært forutsatt at det skal praktiseres lempelighet ved fristforlengelser.

Ny kartlegging av biologisk mangfold

Søknaden om forlenget byggefrist var på høring 13.01.2021-22.02.2021 uten at det ble fattet noe vedtak. Etter høringen bad NVE om oppdatert kartlegging av biologisk mangfold i influensområdet til kraftverket fordi vi mente at kartleggingene ikke var tilstrekkelig til å kunne fatte vedtak. Dette er fordi den opprinnelige kartleggingen fulgte en metodikk fra før 2009. Siden den gang har NVE revidert veileder for dokumentasjon av biologisk mangfold flere ganger, og siste reviderte utgave er veileder nr. 6-2018. NVE mottok ny rapport om biologisk mangfold for Dagslått kraftverk 16.01.2023. Kartleggingen ble utført av Ecofact høsten 2022.

NVE har mottatt to høringsuttalelser til søknaden om forlenget byggefrist med oppdatert kartlegging av biologisk mangfold. Statsforvalteren i Nordland er negativ til at forlengelse bør gis med bakgrunn i at tiltaket vil føre til forringelse av naturtypen åpen flomfastmark. Nordland fylkeskommune har besluttet at det ikke vil bli gitt høringssvar til saken.

Med bakgrunn i tidligere og ny kartlegging av biologisk mangfold mener NVE at det er hentet inn tilstrekkelig informasjon for å kunne vurdere omfanget og konsekvenser av tiltaket for kartlagte naturtyper, og sjeldne og truede arter. Samlet sett mener NVE at kunnskapsgrunnlaget i saken er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8. Under kartleggingen i 2022 ble det påvist nye arter og naturtyper. I de neste avsnittene presenterer vi relevante funn, påvirkningen av tiltaket på artene og naturtypene og eventuelt avbøtende tiltak.

Arter

Ecofact sier i rapporten fra 2022 at potensialet for basekrevende, rødlistede moser og lav er lavt fordi influensområdet for det meste består av basefattige substrater. Potensialet for fuktkrevende rødlistede arter av moser, lav og sopp knyttet til skog er også lavt fordi skogen langs elva er lite utviklet.

Det ble registrert rødsildre (NT) på små partier med kalkrike bergvegger langs Dagslåttelva under kartleggingen i 2022 (tabell 1). Ifølge Ecofact vil ikke redusert vannføring i elva påvirke arten fordi den kan vokse tørt og ikke er spesielt knyttet til det fuktige miljøet i habitatet. NVE er enige i at rødsildre ikke utelukkende er knyttet til fuktig miljø og at en reduksjon i vannføringen ikke er avgjørende for arten. I konsesjonen er det stilt krav om minstevannføring på 35 l/s og denne, sammen med 34 dager med overløp over dammen i

et middels vått år, vil bidra til opprettholdelse av noe fuktighet som kan være gunstig for artens leveområde. Tiltakets bidrag til samlet belastning på rødlistede arter er vurdert som liten i rapporten fra 2022, da konsekvenser for kjente forekomster er liten eller ubetydelig. Fossekall ble ikke observert i elva under kartleggingen, men Ecofact påpeker at det er sannsynlig at arten bruker Dagslåttelva. På vedtakstidspunktet tok NVE hensyn til arten gjennom krav om slipp av minstevannføring.

Tabell 1. Oversikt over nye registrerte rødlistede arter i influensområdet til Dagslått kraftverk.

Naturtype	Rødlistestatus	Verdi
Rødsildre	Nær truet (NT)	Middels verdi

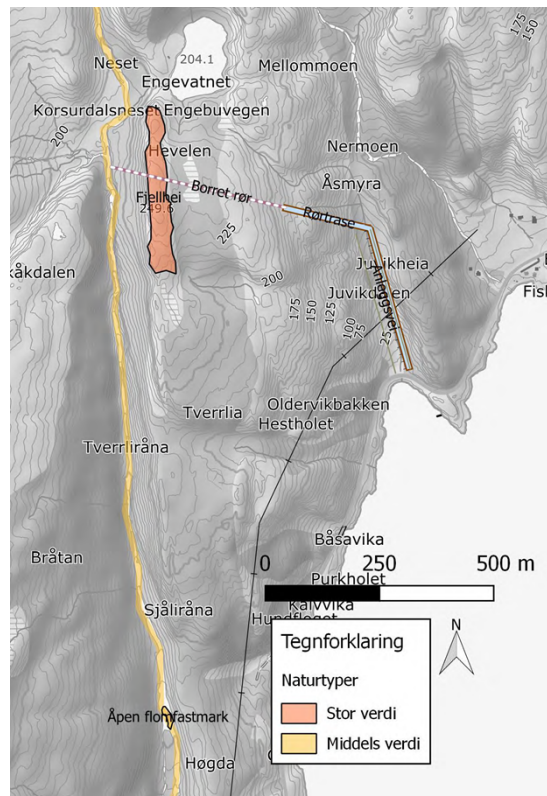
Naturtyper

I forbindelse med den opprinnelige konsesjonssøknaden i 2015 ble det ikke registrert verdifulle naturtypelokaliteter innenfor influensområdet til Dagslått kraftverk. Ecofact registrerte i 2022 to naturtyper i henhold til NiN-instruksen: en åpen flomfastmark og en kalkfattig fjellhei (tabell 2). Begge disse naturtypene er kategorisert som nær truet i Norsk rødliste for naturtyper 2021. Den nye kartleggingen viser dermed at det er noe større naturverdier i influensområdet enn det som lå til grunn for NVEs konsesjonsvedtak i 2015.

Tabell 2. Oversikt over naturtyper i influensområdet til Dagslått kraftverk.

Naturtype	Status	Rødlistestatus	Verdi
Åpen flomfastmark	NiN-naturtype	Nær truet (NT)	Middels
Kalkfattig fjellhei	NiN-naturtype	Nær truet (NT)	Stor

Fjellheien vil ikke bli berørt av tiltaket fordi den planlagte rørtraséen vil krysse under naturtypeforekomsten (figur 1), og ifølge Ecofact vurderes påvirkningen som ubetydelig. Statsforvalteren påpeker at forekomsten har høy verdi, men at lokaliteten ikke vil bli berørt. NVE legger til grunn at forekomsten ikke blir berørt av tiltaket.

Figur 1: Verdikart for Dagslåttaelva (Ecofact, 2022).

Uttalelsen til Statsforvalteren i Nordland er i all hovedsak fokusert på naturtypen åpen flomfastmark. Statsforvalteren påpeker at naturtypen forutsetter en sterk eksponering for vannforstyrrelse og veksling i vannføring, og at redusert vannføring dermed vil forringe forekomsten.

NVE merker seg at bygging av Dagslåtta kraftverk vil medføre redusert vannføring i Dagslåttaelva fordi tiltaket medfører at vannet fra elva får nytt utløp. Utbyggingen vil ifølge biomangfoldrapporten føre til forringelse av området med åpen flomfastmark. Ecofact påpeker at lokaliteten ligger lavt i terrenget og at det skal lite til for at det flommes over. NVE mener naturtypen åpen flomfastmark vil bli tilstrekkelig ivaretatt ved at de store flomvannføringene i liten grad blir påvirket av utbyggingen slik den er konsesjonsgitt. NVE mente i bakgrunn for vedtak for vassdragskonsesjonen at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året. NVE merker seg at lokaliteten kan bli noe redusert i areal som følge av tiltaket, men vi mener at dette er et forhold som ikke er av en slik karakter at forlengelse av konsesjonen ikke kan gis.

Oppsummering

Søknaden om forlenget byggefrist har vært på høring hos Brønnøy kommune, Nordland fylkeskommune, Statsforvalteren i Nordland og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Med unntak av Statsforvalteren hadde ingen av høringspartene noen merknader til saken. Statsforvalteren mener at forringelse av naturtypen «Åpen flomfastmark» taler mot at forlengelse i dette tilfellet bør gis.

Den nye kartleggingen av biologisk mangfold har vist at det er større naturverdier innenfor tiltaksområdet enn det som var kjent på vedtakstidspunktet. NVE mener at konsekvensene av tiltaket for de rødlistede artene og naturtypene kan reduseres tilstrekkelig gjennom avbøtende tiltak. NVE har også foretatt søk i Naturbase og Artskart. Vi kan ikke se at det foreligger ny informasjon som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist bør avslås.

NVEs vedtak

NVE kan ikke se at det foreligger ny informasjon som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist for Dagslått kraftverk bør avslås. I medhold av vannressursloven §§ 27 og 19 annet ledd, samt vassdragsreguleringsloven § 15, forlenges byggefristen med inntil fem år, til 27.08.2025.

Merknad til konsesjonsvilkårene:

- Legging av rørgate skal gjøres slik som forutsatt i konsesjonen slik at naturtypeforekomsten kalkfattig fjellhei ikke berøres.

Vilkårene for øvrig er de samme som i tillatelsen av 27.08.2015.

NVE minner ellers om det må foreligge gyldig anleggskonsesjon, eventuelt avtale med områdekonsesjonær, for bygging, drift og eierskap av energianlegget. Dersom tidligere gitt anleggskonsesjon ikke lenger er gyldig, må dere søke om ny konsesjon for bygging og drift av det elektriske anlegget i god tid før byggestart.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

BEKK OG STRØM AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

Brønnøy kommune

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Nordland

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.